

סדר נשים | מסכת סוטה ד"י | שבת חול המועד פסח | י"א-י"ז ניסן תשפ"ג (2-8 אפריל 2023)
Seder Nashim | Masechet Sotah 4-10 | Shabbat Chol HaMoed Pesach | 11-17 Nissan (Apr. 2-8)

חַי פסח כפר וסחה
ומועדים לסחה

Daf 4: NETILAT YADAYIM, RITUAL HANDWASHING

דף ד': נטילת ידים

The Talmud discusses various *halakhot* regarding *netilat yadayim* (ritual handwashing) in advance of a meal. Before eating bread, one should ritually wash their hands to purify them. Only then is it fitting to recite the "HaMotzi" [bread blessing] and subsequently eat the bread. This is how *Chazal* ruled, i.e., there is a requirement to ritually wash hands before a meal, and one who treats the ritual of handwashing with contempt (in that they regularly refrain from ritual handwashing) will ultimately be "uprooted from the world," according to the words of the Talmud.

התלמוד עוסק בהלכות שונות לגבי נטילת ידים שלפני הסעודה. לפני שאוכלים לחם יש ליטול ידים כדי לטהר אותן ורק אז אפשר לברך "המוציא" ולאכול את הלחם, שהרי כך תיקנו חז"ל שיש ליטול ידים לפני הסעודה, ומי שמזלזל בנטילת ידים בכך שבקביעות אינו נוטל את ידיו, סופו "שיעקר מן העולם", כלשון התלמוד.

Daf 5: STEER CLEAR FROM THE ATTRIBUTE OF ARROGANCE

דף ה': להתרחק ממידת הגאווה

A self-important person forgets that everything comes from God, i.e., intellect and wisdom, money and wealth, life itself. That being the case, based on what can a person be arrogant? Did that person accomplish something on their own merit? The Talmud teaches us that we must learn from the example provided by God Himself. At the time of the giving of the Torah, God did not place His *Shekinah* (Divine presence) on a high and lofty mountain, but on the small and lowly Mount Sinai, as a lesson to teach us to avoid becoming overly prideful and arrogant. Even when God revealed Himself to Moshe, He appeared to Moshe in a bush, a small, diminutive tree — from which we learn that there is nothing about which to be boastful.

בעל הגאווה הוא זה השוכח שהכל מגיע מאת הקב"ה - השכל והתבונה, הכסף והעושר, החיים עצמם - אם כן, כיצד הוא יכול להתגאות? וכי הוא עשה משהו בזכות עצמו? התלמוד מלמדנו שעלינו ללמוד מהנהגתו של הקב"ה עצמו, שבעת מתן תורה לא השרה את שכנתו על הר גבוה ונישא אלא על הר סיני הקטן והנמוך, כדי ללמדנו לבל נתגאה ונתנשא. גם כשנגלה הקב"ה למשה רבנו, הוא נגלה אליו בסנה, עץ קטן ונמוך, ועלינו ללמוד מכך שאין לנו להתגאות.

Daf 6: THE AMORA RAV SHESHET

דף ו': האמורא רב ששת

The Talmud shares many disputes between **Rav Sheshet and Rav Nachman** because they had frequent arguments regarding questions of *halakhah*. Rav Nachman, who was Rav Sheshet's *bar plugta* (scholarly opponent), vouched that he (Rav Sheshet) was a most proficient scholar, as he had learned all the halakhot in *Sifrei*, *Sifra*, *Tosefta*, and the entire Talmud.

Rav Sheshet was incredibly meticulous about studying Talmud and repeatedly reviewing it. The Talmud says that Rav Sheshet would review all his text study every 30 days. Moreover, Rav Sheshet donned tefillin for the entire day and made sure not go more than 4 amot (cubits) without tefillin on. Rav Sheshet was blind, though this limitation did not prevent him from excelling in the study of the Torah. The beit midrash of Rav Sheshet was located on the bank of the Tigris River. Many students studied there, among them the amora Rava.

פעמים רבות מביא התלמוד מחלוקת בין רב ששת לבין רב נחמן, לפי שהם נחלקו בהלכות רבות. רב נחמן, שהיה בר הפלוגתא של רב ששת, העיד עליו כי הוא בקיא ביותר וכי הוא למד גם את כל ההלכות שבספרי, בספרא, בתוספתא ובכל התלמוד.

רב ששת היה מקפיד ביותר לשנן את תלמודו ולהזכור עליו. התלמוד מספר כי רב ששת היה חוזר על תלמודו כל שלושים ימים, כאשר במשך כל היום היה רב ששת מעוטר בתפילין והקפיד שלא להלך ארבע אמות בלא תפילין. רב ששת היה עיוור, אך המגבלה הזו לא הפריעה לו להתעלות בלימוד התורה. בית המדרש של רב ששת שכן על שפת נהר החידקל ולמדו בו תלמידים רבים, ביניהם האמורא רבא.

Daf 7: WHY DID YEHUDAH MERIT THE ROYAL DYNASTY? מדוע זכה יהודה לבית המלוכה?

It is critically important and desired by God for a person to acknowledge and confess their transgressions. The Talmud tells us that **the tribes of Reuven and Yehudah were handsomely rewarded because they confessed their transgressions. Reuven was privileged to be the first tribe to receive its designated inheritance. Yehudah merited becoming the royal tribe as the kings of Israel were among its descendants.**

When *B'nei Yisrael* left Egypt, they took with them the coffins of Jacob's sons, who has long ago died. The bones of Yehudah were rattling in his coffin, until Moshe prayed to God: "In as much as Yehudah confessed his transgression before God, and served as a virtuous role model for others, Yehudah deserves for his bones to be arranged in order." And indeed, thanks to Moshe's prayer, his (Yehudah's) bones were properly set in his coffin.

כדי ללמדנו עד כמה חשוב ורצוי לפני הקב"ה שהאדם מודה ומתודה על חטאיו, מספר לנו התלמוד כי השבטים ראובן ויהודה, זכו לשכר רב מפני שהתודו על חטאם. ראובן זכה לכך שהיה השבט הראשון שקיבל את נחלתו. יהודה זכה לכך שהוא היה שבט המלוכה ומלכי ישראל היו מצאצאיו.

כשבני ישראל יצאו ממצרים הם נטלו עמם את ארונותיהם של השבטים שכבר נפטרו, ועצמותיו של יהודה לא היו מסודרות בארון, עד שהתפלל משה רבנו לה: "הן יהודה הודה בפניך על החטא ובזכותך גם אחרים נהגו כמותו, ומגיע לו שעצמותיו תהיינה מסודרות." ואכן בזכות תפילתו של משה הסתדרו עצמותיו בארונם.

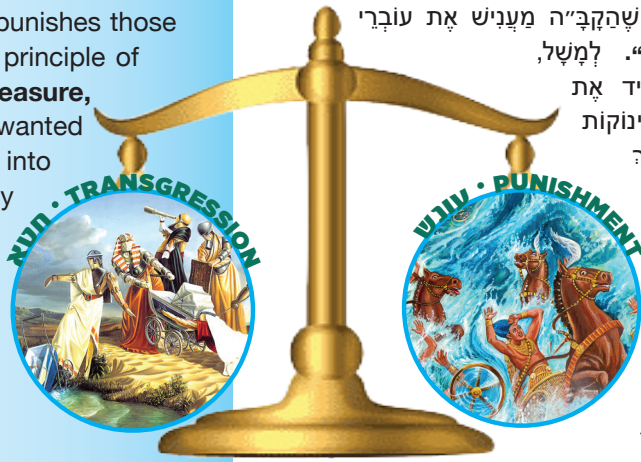

Daf 8: MIDDAH KE'NEGED MIDDAH (MEASURE FOR MEASURE) REGARDING TRANSGRESSIONS

דף ח': "מידה כנגד מידה" בעברות

In several places, the Talmud states that God punishes those who commit transgressions by employing the principle of **middah ke'neged middah (measure against measure, reciprocity)**. For example, the evil Egyptians wanted to destroy *Am Yisrael* by throwing male babies into the water, and therefore they were punished by drowning in the Sea of Reeds. *Chazal* explain that God's practice of delivering punishment using "*middah ke'neged middah*", possesses great, abundant mercy for those who transgress. When a criminal is punished in a manner reminiscent of the crime they committed, the criminal is reminded of their transgression and better understands why such things happened to them.

בכמה מקומות אומר התלמוד שהקב"ה מעניש את עוברי העברה "מידה כנגד מידה". למשל, המצרים הרשעים רצו להשמיד את עם ישראל על ידי זריקת התינוקות למים, ולכן הם נענשו בכך שהם טבעו בים סוף. חז"ל מסבירים שבהנהגת הקב"ה להעניש מידה כנגד מידה יש חסד גדול ורב עם עוברי העברה. כשֶׁהִרְשַׁע נֶעֱנַשׁ בְּעוֹנֵשׁ מֵאוֹתוֹ סוּג שֶׁל הָעֵבֶרָה שֶׁהוּא עֹשֶׂה, הוּא נִזְכָּר בְּחֻטְאוֹ וּמְבִין טוֹב יוֹתֵר לְמַה קָרוּ דְבָרִים כָּאלוֹ וְאַחֵרִים.

Daf 9: MIDDAH KE'NEGED MIDDAH (MEASURE FOR MEASURE) REGARDING MITZVOT

דף ט': "מידה כנגד מידה" במצוות

For one who does good deeds, the reward they receive in this world is also "*middah ke'neged middah*" (**measure against measure, quid pro quo**), based on the type of good deed that person did. The Talmud demonstrates this principle in the story of **Miriam the prophetess**.

When Miriam was a five-year-old girl, her mother Yocheved was forced to place baby Moshe in the Nile [River] so that the Egyptians would not discover him. **Miriam had concern for her brother, so she stood on the edge of the Nile for a short time to see what would become of him.** Then later, when Bithiah (Batya), daughter of Pharaoh took Moshe, Miriam called out to Yocheved her mother so that she would take care of him, and that is how Moshe Rabbeinu was saved.

Years passed, and Miriam the prophetess traveled with *B'nei Yisrael* in the desert. On one occasion she was stricken with *tzara'at* (skin affliction) and was obliged to remain outside the camp for seven days. During those **seven days, all of Am Yisrael** waited for her, as a reward for the fact she waited a short time on the bank of the Nile out of her concern for Moshe Rabbeinu.

מי שעושה מעשים טובים, השכר שהוא מקבל בעולם הזה גם הוא "מידה כנגד מידה" - מאותו סוג של המעשה הטוב שעשה. התלמוד מדגים זאת בסיפוריה של מרים הנביאה.

כשֶׁמְרִיָּם הֵיְתָה יְלֵדָה בֵּת חַמֵּשׁ, נֶאֱלָצָה אִמָּהּ יוֹכֵדָה לְהַנִּיחַ אֶת מִשֶּׁה הַתִּינוּק בַּיָּאֹר, כְּדִי שֶׁהַמִּצְרִיִּים לֹא יִגְלוּ אוֹתוֹ. מְרִיָּם דָּאָגָה לְאַחִיָּהּ וְלִכֵּן הִיא עֹמְדָה עַל שֶׁפֶת הַיָּאֹר לְזָמֵן קֶצֶר כְּדִי לְרַאוֹת מַה יְהִיָּה עִמּוֹ, וְאַחֵר כִּן כְּשֶׁבִתְיָהּ בֵּת פְּרַעֲוֵה לָקְחָה אֶת מִשֶּׁה, מְרִיָּם קָרָאָה לְיוֹכֵדָה אִמָּהּ כְּדִי שֶׁתִּטַּפֵּל בּוֹ וְכִן נִיצַל מִשֶּׁה רַבְּנוּ.

חלפו שנים, מרים הנביאה הלכה עם בני ישראל במדבר ובאחד הימים היא לקתה בצרעת והייתה צריכה להיות שבעה ימים מחוץ למחנה. אותם שבעה ימים כל עם ישראל המתין לה, כשכר על כך שהיא המתינה זמן קצר על שפת היאור מתוך דאגתה למשה רבנו.

Daf 10: THE "TAMARISK" [TREE] OF AVRAHAM AVINU

דף י"ז: ה"אש"ל של אברהם אבינו

The following verse was said about Avraham Avinu: **"And he planted an 'eshel' (tamarisk) in Be'er Sheva."** The Talmud presents two explanations for the verse. Some interpret the **"eshel"** as an orchard in which Avraham planted different types of fruit trees for the benefit of those who passed by. Others understand "eshel" to be a hotel. Avraham Avinu established an inn where he hosted wayfarers. **"Eshel"** is an acronym for: *achilah* (eating), *shtiyah* (drinking), *levayah* (escorting).

Avraham Avinu was not content with only feeding his guests, but rather he used the opportunity to teach them about God, the Creator of the world. When guests came to thank him and bless him for the goodness Avraham had shown them, Avraham would ask them: "Is it from my possessions you have eaten? After all, the Creator of the heavens and the earth gave us the food." And thus, the guests would bless and thank God.

הפסוק הבא נאמר על אברהם אבינו: **"וַיִּטַע אֶשֶׁל בְּבְאֵר שֶׁבַע"**. התלמוד נותן שני הסברים לפסוק. יש מפרשים שה"אש"ל הוא פַּרְדֵּס שְׁנֵטַע אֲבְרָהָם ובו סוגים שונים של עצי פרי, כדי שיהנו הולכי הדרך. יש מפרשים כי "אש"ל הוא בית מלון. אברהם אבינו הקים בית מלון שבו הוא ארח את הולכי הדרך. "אש"ל - ראשי תיבות: אכילה, שתיה, לוויה.

אברהם אבינו לא הסתפק בהאכלת אורחיו אלא היה מנצל הזדמנות זו כדי ללמדם שיש בורא לעולם. כשהאורחים היו באים להודות לו ולברכו על הטוב שגמל עמם, היה אומר להם: "האם משלי אכלתם? הרי בורא השמים והארץ נתן לנו את המאכלים, וכן היו האורחים מברכים ומודים לקב"ה.

D'VAR TORAH: SHABBAT CHOL HAMOED PESACH דבר תורה: שבת חול המועד פסח

At the exodus from Egypt, *B'nei Yisrael* were in an extremely dejected spiritual state. Our sages said that if God had not brought *B'nei Yisrael* out of Egypt, they would have sunk into the "gates of ritual impurity," unable to get out. Therefore, it must be understood, what brought God to perform the act of rescue and save *B'nei Yisrael*, if, in terms of their spiritual condition and their deeds, they were not worthy of this salvation? When the Torah describes the plague of the firstborn, it says that God passed over the houses of Israel: "And God will pass over the doorway." (*Shemot* 12:23) By way of interpretation, this verse offers an answer to our question and an allusion to God's great kindness to an undeserving Israel. It is the way of the world that God waits for humans to do one small deed. "Open for me an opening like the point of a needle," says God: "and I will open for you an opening like the opening of a hall." However, regarding the exodus from Egypt, God gave up on Israel's taking the initial action. Nonetheless, and despite the absence of the small opening, "And God passed over the opening."

ביציאת מצרים היו בני ישראל במצב רוחני ירוד מאוד. כחמינו אמרו כי אלולי שה' הוציא את בני ישראל ממצרים, הם היו שוקעים ב"שערי הטמאה" ולא מצליחים לצאת. לפיכך יש להבין, מה הביא את ה' לעשות את מעשה ההצלה ולהציל את בני ישראל, אם מצד מצבם הרוחני ומצד מעשיהם הם לא היו ראויים להצלה זו? כשהתורה מתארת את מכת בכורות היא אומרת שה' דלג על בתי ישראל: "ופסח ה' על הפתח". בדרך הדרש, יש בפסוק זה תשובה לשאלתנו, ונרמז לחסדו הגדול של ה' לישראל עד כי לא היו ראויים לכה. בדרך שבועלם, מחכה הקב"ה שהאדם יעשה מעשה קטן - פתחו לי פתח כחודו של מחט, ואז הקב"ה משיב לו ומסיעו - ואפתח לכם פתח כפתחו של אולם". אולם, ביציאת מצרים ותר הקב"ה על העשייה מצדנו ואפלו על הפתח הקטן הוא דלג - "ופסח ה' על הפתח".